

STRØMGJENNOMFØRINGER MED PCB

2346
2007

Utfasing av strømgjennomføringer med PCB

1. januar 2010 er fristen for utfasing av strømgjennomføringer med PCB. Virksomheter med høyspentanlegg omfattes av utfasingskravet. Kassert PCB-holdig elektrisk utstyr er både farlig avfall og EE-avfall (elektrisk-/elektronisk avfall). PCB-holdig elektrisk utstyr kan derfor håndteres som farlig avfall og følge kravene i avfallsforskriften eller det kan håndteres som EE-avfall.

PCB er en svært alvorlig miljøgift som nesten ikke brytes ned i naturen.

PCB er giftig, kreftfremkallende og kan føre til reproduksjons- og nevrologiske skader. PCB lagres i fettvev og oppkonsentreres i næringskjedene. PCB er en av myndighetenes prioriterte miljøgifter.

PCB er den miljøgiften som gjenfinnes i flest dyr og mennesker over hele verden. PCB er årsaken til mange av kostholdsrådene i våre fjorder og i Mjøsa.

Barn er særlig utsatt for effektene. Undersøkelser viser at høye nivåer av PCB i barn reduserer læringsevnen.

Strømgjennomføringer med PCB blir forbudt fra 1. januar 2010. Det blir forbudt å bruke, importere eller eksportere strømgjennomføringer med PCB.

PCB ble forbudt i 1980

Fra 1995 har det vært forbudt å ha transformatorer og store kondensatorer med PCB-holdig olje i bruk. PCB-holdig olje ble benyttet i oljefyllt høyspentutstyr, blant annet i kraftkondensatorer, transformatorer, effektbrytere og strømgjennomføringer.

Strømgjennomføringene er ofte brukt til å føre strøm fra luftledning inn i bygg eller trafo-rom, eller andre steder i bygget. En regner med at

strømgjennomføringen med PCB kan finnes i anlegg fra perioden 1950- 1980.

Utfasingsfrist

Senest 1. januar 2010 skal strømgjennomføringer med PCB være faset ut. Virksomheter med høyspentanlegg omfattes av utfasingskravet. Slike virksomheter er blant annet kraftprodusenter, nettselskaper og industribedrifter. Det er forbudt å ha PCB-holdige

strømgjennomføringer i drift etter 1. januar 2010.

Kartleggingskrav

Utskiftningen vil medføre at virksomhetene må foreta kartlegging, planlegging, innkjøp av nytt utstyr, utskiftingsarbeid og håndtering. Transformatorer kan ha blitt fjernet, mens gjennomføringer har blitt stående igjen i bygg eller anlegg. Utskiftningen må planlegges nøye for å unngå problemer med strømforsyningen til nettet.

Liten returgrad

Returselskapene for EE-avfall melder at få PCB-holdige strømgjennomføringer kommer inn til behandling. Trolig finnes ca. 3 tonn PCB-olje fortsatt i bruk i strømgjennomføringer.

Virksomheter som ikke har faset ut strømgjennomføringer, eller ikke har oversikt om de har PCB-holdig utstyr i drift må snarest:

1. Kartlegge sine anlegg og få oversikt over status
2. Avsette nødvendige investeringsmidler for å sikre utfasingen av PCB-strømgjennomføringer
3. Innenfor rammene for kundenes forsyningssikkerhet planlegge og gjennomføre utfasingen før 1. januar.2010
4. Levere eventuelt PCB-holdig utstyr som står på lager, til forsvarlig avfallsbehandling, for eksempel som EE-avfall.

Merkeplikt

Alle strømgjennomføringer som inneholder PCB-holdig olje, eller som har blitt PCB-sanert, skal merkes tydelig på norsk slik at det klart fremgår at produktet inneholder PCB. Merkingen skal være med sort skrift på sterk gul bunn; jf. Produktforskriftens § 3-1.

Myndighetene kontrollerer

SFT i samarbeid med fylkesmannen kontrollerer at regelverket for PCB overholdes.

Strengere reaksjoner

Myndighetenes reaksjon ved eventuelle brudd vil nå skjerpes. Brudd på regelverket følges opp med pålegg om tiltak. Tvangsmulkt eller politianmeldelse vil bli vurdert.

Anleggseier er ansvarlig

Anleggseier har et selvstendig ansvar til å ha kjennskap til krav og inneha tilstrekkelig kunnskap for å forebygge at produkter med farlige stoffer gir helseskade eller miljøforstyrrelser. Anleggseier har ansvar for korrekt håndtering av PCB-holdige produkter og avfall. Anleggseier er også ansvarlig for å følge opp og sikre at arbeidet blir utført av faglig kompetente personer i overensstemmelse med gjeldende forskrifter.

PCB blir farlig avfall

PCB-holdig avfall leveres som farlig avfall til godkjent avfallsmottak. EAL-kode 160209 og avfallsstoff nr. 7210 benyttes til deklarerer. Strømgjennomføringer kan også leveres som EE-avfall.

Hva skjer med PCB som samles inn?

Innsamlet PCB sendes til destruksjon, blant annet til Ekokem Oy Ab i Finland. PCB destrueres under kontrollerte forbrenningsforhold ved meget høy temperatur. PCB-forbindelsen omdannes til andre ufarlige stoffer.

Plikt til å unngå fare for forurensning

Også den som oppbevarer, transporterer eller håndterer PCB-holdig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning og sikre at PCB ikke kommer ut i naturen.

Statens forurensningstilsyn

Postboks 8100 Dep
NO 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Bestilling: www.sft.no/skjema.html

Les mer:

Identifisering av PCB i norske bygg, veileder på www.sft.no
Regelverk knyttet til PCB finnes på SFTs nettsider: Produktforskriften, avfallsforskriften, kjemikalieforskriften og IK-forskriften. www.sft.no/regelverk

Nyttige lenker:

SFT: www.sft.no
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap: www.dsb.no
PCB.NO: www.pcb.no
RENAS Kondensator: www.kondensator.no
Norsk forening for farlig avfall: www.nffa.no
NELFO: • www.nelfo.no
Renas: www.renas.no
REN (Rasjonell elektrisk nettvirksomhet): www.ren.no
Regelhjelp: www.regelhjelp.no